

Yleiskaavoituksen työohjelma

Valtuustokausi 2025–2029

KH 1.12.2025

Kaupunkiympäristön palvelualue / Yleiskaavoitus

Johdanto

Tampereen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.11.2025 Tekemisen kaupunki -kaupunkistrategian. Maankäytön suunnittelun osalta strategiaa konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa. Valtuustokauden yleiskaavatyönä laaditaan vaiheyleiskaava, joka edistää eteläisen uuden kaupunkikehittämissuunnan ja muun muassa Hatanpään järjestelyratapihan kehittämistä tulevaisuuden käyttötarkoituksiin. Laadittavan yleiskaavatyön tavoite on kirjattu Ilmari Nurminen 'Tulevaisuus tehdään yhdessä' pormestariohjelmaan.

Strategian sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa toteutussuunnitelmissa. Valtuustokaudella tehtävä yleiskaavatyö on osa yhdyskuntalautakunnan ja joukkoliikennelautakunnan strategian toteutussuunnitelmaa.

Kaupunginhallitus käynnistää yleiskaavatyön valtuuston määrittämissä kohteissa. Yleispiirteisen maankäytön ja liikennejärjestelmän strategisesta ohjauksesta vastaa kaupunginhallitus. Työn etenemistä ohjaa ja kaavavaiheiden nähtäville asettamisesta päättää yhdyskuntalautakunta. Kaupunginvaltuusto hyväksyy valmiin yleiskaavan.

Vaiheyleiskaavan laatimisesta uudelle eteläisen kaupunkikehityksen suunnalle vastaa kaupunkiympäristön palvelualueella yleiskaavoitusyksikkö. Yleiskaavatyössä tulee huomioiduksi laajasti palvelualueiden eri yksiköiden tehtäväalueet. Lisäksi uuden eteläistä kaupunkikehityssuuntaa koskevan seudullisen yhteistyön tueksi tulee perustettavaksi strateginen kehitysohjelma.

Kehitysohjelma kytkeytyy ja edistää maakuntakaavan eteläistä kaupunkiseutua koskevien ratkaisujen suunnittelua ja toteutusta. Näitä ovat Tampereen läntisten väylähankkeiden linjaukset ja uusi järjestelyratapiha sekä niihin liittyvä maankäyttö, Tampere-Pirkkalan lentoaseman kehittäminen sekä uusien henkilöliikenteen asemien sijoittaminen Tampereen keskustan eteläpuolelle Lakalaivaan ja Sääksjärvelle. Kehitysohjelmassa luodaan edellytyksiä kokonaisuuteen kytkeytyville hankkeille, joiden toteutus ulottuu 2020–2050 luvuille. Vuonna 2026 valmistellaan kehitysohjelman ohjelmasuunnitelma ja organisoidaan ja suunnitellaan ohjelman toteutus ja johtamisrakenteet.

Työohjelman sisältö

Johdanto	2
Yleiskaavatilanne kantakaupungissa	3
Toimintaympäristötietoa yhdyskuntarakenteesta	4
Yleiskaavatilanne Pohjois-Tampereella	5
Eteläinen kaupunkikehityksen uusi suunta	
Osa kaupunkiseudun kehittämistä	6
Vaiheyleiskaavan lähtökohdat	7
Vaiheyleiskaavan aikataulu ja yhteistyö	8
Vaiheyleiskaavan sisältö ja tavoitteet	9
Maankäyttöpolitiikka	10

Yleiskaavatilanne kantakaupungissa

Tampereella yleiskaavoja on laadittu ja päivitetty valtuustokausittain kaupungin kasvun ja kehityksen varmistamiseksi. Kantakaupungin yleiskaavatilanne on pääosin ajantasainen.

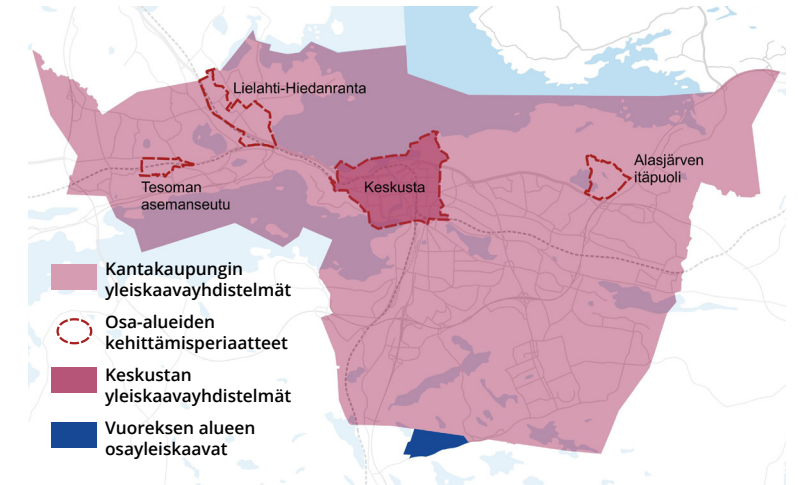
Ydinkeskustan alueella on voimassa 2019 hyväksytty keskustan strateginen osayleiskaava, jossa esitetään tavoitteet muun muassa korttelikehittämisen, maanalaisen pysäköinnin, joukkoliikenteen kehittämisen sekä jalankulkuympäristöjen kehittämiseen. Osayleiskaavaa täydennettiin valtuustokauden 2021–2025 vaiheyleiskaavaan sisältyvien teemojen, kuten ilmastonmuutokseen sopeutumisen, osalta.

Muun kantakaupungin alueen yleiskaavoja on laadittu kolmella edellisellä valtuustokaudella. Valtuustokaudella 2013–2017 Kantakaupungin yleiskaavan 2040 keskeinen tavoite oli ohjata suurin osa tavoitellusta, noin 60 000 asukkaan, kasvusta hallitusti ja tasapainoisesti ydinkeskustan länsi- ja itäpuolille. Samalla yleiskaavoituksessa siirryttiin strategisempaan esitystapaan aikaisempien aluevarausyleiskaavojen laatimisen sijaan. Tampereen kantakaupunki on kertaalleen kaavoitettu ja rakennettu. Tällaisessa kaupunkirakenteessa muutokset vaativat tavoitteiden ja ole-

massa olevien reunaehtojen tapauskohtaista yhteensovittamista, joka onnistuu parhaiten yleiskaavaa tarkemmalla asemakaavatasolla. Aluevarausyleiskaavoja ei ole pidetty resurssien järkevän käytön kannalta tarkoituksenmukaisina. Vaaditut selvitykset vievät aikaa ja kaavaprosessin kesto johtaa siihen, että aluevarausyleiskaava vanhenee eikä pysy ajantasaisena.

Valtuustokaudella 2017–2021 kantakaupungin vaiheyleiskaavan tavoitteet koskivat kasvun kohdistamista kestävästä ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen vyöhykkeelle. Yleiskaavassa oli aikaisempaa vahvempi painotus joukkoliikenteen kehittämiseen ja siinä osoitettiin yhdeksän uutta mahdollista lähijunaseisaketta aikaisempien kolmen seisakevarauksen lisäksi. Raitiontien jatkolinjat esitettiin Pirkkalan ja Koilliskeskukseen. Ohjeellinen raitiotie osoitettiin Vuorekseen sekä Ylöjärven ja Lamminrahkan suuntiin.

Valtuustokauden 2021–2025 vaiheyleiskaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 19.5.2025 ja se tuli voimaan heinäkuussa 2025. Yleiskaavan teemoina olivat ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä viherympäristö ja vapaa-ajanpalvelut kantakaupungissa. Lisäksi vaiheyleiskaavassa laadittiin neljälle osa-alueelle kehittämistavoitteita.

Kantakaupungissa on laadittu yleiskaavoja neljällä edellisellä valtuustokaudella, mikä varmistaa pääosin ajantasaisen yleiskaavatilanteen. Vuoreksen kuntaliitosalueen yleiskaavat ovat yli 10 vuotta vanhoja.

Kantakaupungin lainvoimaiset yleiskaavat:

- Kantakaupungin vaiheyleiskaava - valtuustokausi 2021–2025 ja Keskustan strategisen osayleiskaavan vaiheittainen muutos (19.5.2025 / 8.7.2025)
- Kantakaupungin vaiheyleiskaava - valtuustokausi 2017–2021 (17.5.2021 / 9.6.2023)
- Kantakaupungin yleiskaava 2040 (15.5.2017 / 20.1.2020)
- Keskustan strateginen osayleiskaava (18.1.2016 / 16.1.2019)
- Vuoreksen osayleiskaava (28.1.2005)
- Sääksjärven-Kuljun pohjoisosan osayleiskaava (13.12.1995)

Voimassa olevat yleiskaavan merkinnät ja määräykset sekä tieto siitä, missä yleiskaavassa ne on hyväksytty, löytyvät parhaiten [Oskari-karttapalvelusta](#). Saat kaavakartat näkyviin hakemalla karttatasovalikosta "Kantakaupungin lainvoimaiset yleiskaavayhdistelmät"

Toimintaympäristötietoa yhdyskuntarakenteesta

Yleiskaavoitus kokoaa Kaupunkiympäristön tilanneseurannan verkkosivustolle ajantasaista tietoa kaupunkiympäristön kehityksestä ja nykytilasta Tampereella. Fyysistä kaupunkiympäristöä koskeva tieto on tuotettu yhtenäisin kriteerein eri puolilta kantakaupunkia. Tietosisältöä voidaan hyödyntää strategian seurannassa ja yleiskaavatyössä, ja se tukee kestävän kaupunkikehityksen sekä elinympäristön arviointia. Kantakaupungin osalta tietoa löytyy yhteensä neljästä eri teemasta: kaupunkirakenteen sekoittuneisuus, palveluiden monipuolisuus, maapinta-alan käyttö sekä viher- ja virkistysalueiden seuranta.

Seuraavassa esimerkkejä keskustojen toimintojen sekoittuneisuuden, alueiden monipuolisuuden ja viher- ja virkistysalueiden määrän seurannasta.

Toimintojen sekoittuneisuus

Keskustamainen toimintojen sekoittuneisuus keskittyy verrattain suppealle ydinkeskustan osalle. Aluekeskuksista erottuu Hervannan keskusta kivijalkaliiketiloineen. Muissa aluekeskuksissa asumisen alueet ja toimitilat sijoittuvat usein hieman erilleen. Tulevaisuuden tiivistyvä maankäyttö mahdollistaa sekoittuneen rakenteen laajemmin.

Kaupunkirakenteen monipuolisuus ja kestävän kasvun haasteet

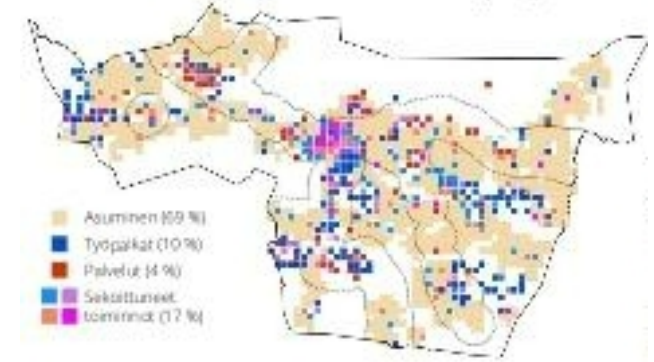
Kestävä kasvu toteutuu toiminnoiltaan monipuolisessa kaupunkirakenteessa. Tavoite ei Tampereella täysin toteudu,

sillä toimitilojen rakennusoikeus laskee maankäytön muutosten myötä. Monipuolisuutta tavoitellaan etenkin yleiskaavassa osoitetulle aluekeskusten ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle. Vuodesta 2021 alkaen vyöhykkeelle on kaavoitettu lähes miljoona kerrosneliometriä uutta asuntorakentamista sekä noin 30 000 kerrosneliometriä toimitilaa asumisen yhteyteen. Samaan aikaan maankäytön muutosten kohteista on poistunut moninkertainen nettomäärä lähinnä kaupallisen ja teollisen yritystoiminnan rakennusoikeutta. Pitkittyessään poistumatrendi saattaa jopa heikentää kaupungin elinvoimaa ja yrittämisen edellytyksiä.

Viher- ja virkistysalueet

Riittävät ja laadukkaat viher- ja virkistysalueet lisäävät asukasviihtyisyyttä ja hyvinvointia sekä edistävät kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Seurantatieto tukee kestävän kaupunkisuunnittelun toteutumista. Kantakaupungin maapinta-alasta kaavoitettuja viher- ja virkistysalueita on noin 38 prosenttia; asemakaavoitettuja viher- ja virkistysalueita on noin 23 prosenttia. Viheralueiden määrä, laatu ja saavutettavuus vaihtelee kuitenkin merkittävästi kaupungin eri osissa. Tällä hetkellä kaavoitettuja viher- ja virkistysalueita on kantakaupungissa noin 195 neliometriä asukasta kohti, mutta määrä pienenee yli viidenneksellä vuoteen 2040 mennessä asukasmäärän kasvaessa. Asemakaavoitettuja viher- ja virkistysalueista noin 20 prosenttia sijaitsee melualueilla.

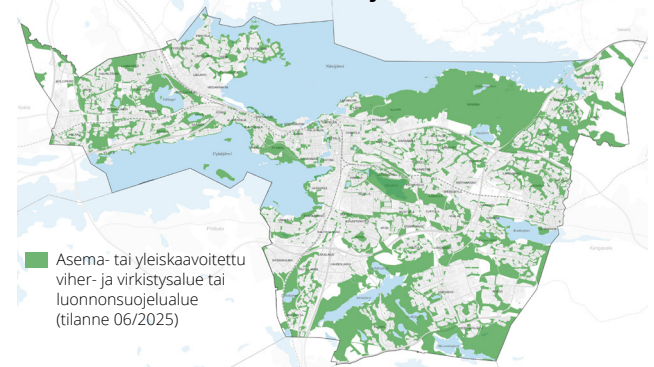
Toiminnallinen sekoittuneisuus kantakaupungissa 2024

Toimitilojen korttelialueiden muutos 2021-2025

Kaavoitetut viher- ja virkistysalueet sekä luonnonsuojelualueet

Yleiskaavatilanne Pohjois-Tampereella

Pohjoisella maaseutualueella on voimassa koko alueen kattava Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava sekä aiemmin laaditut kylien osayleiskaavat. Aitolahti-Teisko rantayleiskaava koskee laajasti ranta-alueita. Lisäksi alueella on voimassa asema- ja ranta-asemakaavoja sekä Nurmin osayleiskaava, joka on laadittu asemakaavoituksen pohjaksi.

Nykyistä rakentamista voidaan ohjata riittävällä tavalla voimassa olevien kaavojen pohjalta tapauskohtaisilla sijoittamisluvilla ja ranta-alueiden osalta poikkeamispäätöksillä. Koko aluetta koskevan strategisen yleiskaavan mahdollistama aikaisempaa tiiviimpi maankäyttö ja lomarakennusten käyttötarkoitusten muutokset edellyttävät seuranta mahdollisen taajamakehityksen laajentumisesta. Tampereen veden tavoite yhdysvesijohdon ja viemärin rakentamisesta Kämmeniemiä Nurmiin voi aiheuttaa lisääntyvää infraan tukeutuvaa rakentamishalukkuutta. Pohjoisella alueella varaudutaan ohjaamaan vihreän ja puhtaan siirtymän hankkeita, kuten aurinkoenergian tuotantoalueita ja energian varastointia. Tarpeen vaatiessa käynnistetään suunnittelua hanketoimijoiden aloitteiden perusteella.

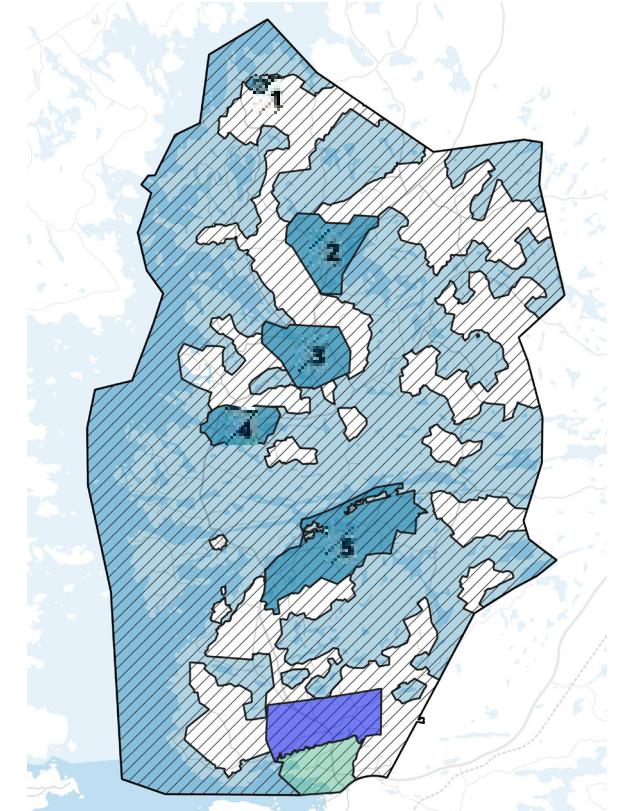
Yhdyskuntarakennetta ja sen kehitystä kuvaavan vuosittaisen yhdyskuntalautakunnalle tehtävän raportoinnin perusteella arvioidaan tarve aluekohtaisten tarkempien selvi-

tysten tai kaavatyön käynnistämiseksi. Pohjois-Tampereen asukasmäärä on ollut hienoisessa laskussa vuodesta 2015 alkaen. Alueella asuu tällä hetkellä (10/2025) noin 4 200 vakituista asukasta. Päiväkotien ja koulujen oppilasmäärät ovat pysyneet edellisten vuosien tasolla.

Rakentaminen ja rakentamista koskevien lupien määrä on ollut vuonna 2024 hieman vähäisempää kuin edellisinä vuosina. Kuluvana vuonna pohjoiselle alueelle on tehty 29 kappaletta rakentamisen lupiin liittyviä päätöksiä. Aikaisempaa vähäisemmän rakentamishalukkuuden syynä lieinee yleinen taloudellinen tilanne ja korkeat rakentamisen kustannukset.

Keväällä 2025 valmistui vaikutuksia arvioiva selvitys pohjoisen alueen lomarakennusten käyttötarkoituksen muuttamisesta vakituiseen asumiseen. Konsulttityönä laaditussa selvityksessä ei tullut esille syitä ja keinoja väljentää vakituista asumista koskevia Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan linjauksia. Kaupunginhallitus on palauttanut selvityksen valmisteluun.

Ilmari Nurmisen pormestariohjelman mukaisesti selvitystyötä vakituiseen asumisen sallimisesta pyritään jatkamaan ja huomioimaan valmistelussa olevan alueidenkäyttölain mahdollinen ohjauksen keveneminen.

- Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava
- Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistaminen
- Nurmi-Sorilan osayleiskaava
- Aitolahti-Teisko rantayleiskaava
- POHJOIS-TAMPEREEN KYLÄKAAVAT
- 1 Kapeen osayleiskaava
- 2 Velaatan osayleiskaava
- 3 Terälähdän osayleiskaava
- 4 Teiskon kirkonseudun osayleiskaava
- 5 Sisaruspohjan osayleiskaava

Eteläinen kaupunkikehityksen uusi suunta

Osa kaupunkiseudun kehittämistä

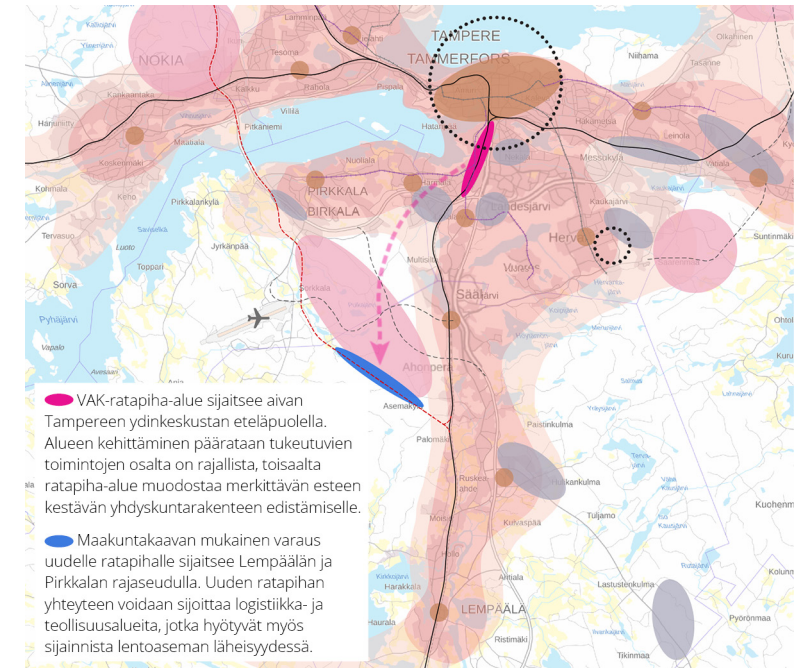
Valtuustokauden yleiskaavatyönä laaditaan vaiheyleiskaava ydinkeskustan eteläpuolelle. Vaiheyleiskaava mahdollistaa alueen kaupunkikehittämisen tulevaisuuden tarpeisiin. Aluekokonaisuus käsittää Viinikka-Rautaharkko -ratapiha-alueen ja sen ympäristöä Tampereen valtatie ja Peltolampi-Lakalaivan väliseltä alueelta. Alueelle sijoittuu ratapihan ja pääradan lisäksi Hatanpään valtatie ja Lempääläntie, jotka ovat etelästä Tampereen keskusta suuntautuvia sisään-tuloväyliä. Kaduilla on tärkeä merkitys joukkoliikenteelle ja Hatanpään valtatielle on toteutumassa myös Pirkkalan raitiotiehaara. Maankäyttöalueista vaiheyleiskaavaan sisältyvät Hatanpään ja Rantaperkiön sekä Lakalaivan maankäyttöltään muuttuvat alueet.

Tampereen kaupungin kasvu on viime vuosina ollut sisänpäin suuntautuvaa ja kaupunkirakennetta tiivistävää. Raitiotien rakentamispäätöksen jälkeen rakentaminen sekä väestönlisäys on painottunut ydinkeskusta ja joukkoliikennekäytävien varrelle. Tällä hetkellä raitiotiehen tukeutuvia kaupunkikehittämisen painopistealueita ovat lännessä Lielähti-Hiedanrannan aluekeskuksen ja idässä Kaupinlaakson alueet. Eteläinen kaupunkikehityksen suunta on avautumassa Pirkkalaan rakennettavan raitiotien myötä. Keskustan eteläpuolelle sijoittuva järjestelyratapiha ympäristöineen muodostaa Viinikanojan ja Lakalaivan väliselle alueelle useiden satojen hehtaarien laajuisen kaupunkikehittämisen alueen.

Maakuntakaava tukee valtion pyrkimyksiä kehittää rataverkkoa ja ohjaa Tampereen ydinkeskustan laajentumista etelään. Tämä edistää Pirkanmaan saavutettavuutta, lisää alueen vetovoimaa sekä parantaa liikenteen sujuvuutta. Maakuntakaavassa osoitetaan uutta maankäyttöä nykyisen järjestelyratapihan alueelle sekä varataan uusi sijainti järjestelyratapihalle ja siihen tukeutuvalla maankäytöllä Pirkkalan ja Lempäälän raja-alueelle. Lisäksi maakuntakaavassa esitetään Tampereen kapean kannaksen ohittavat läntiset uudet rata- ja tiehankkeet. Maakuntakaavan ratkaisut tukevat kaupunkiseudun kuntien yhdyskuntarakenteen kehittämistä ja vahvistavat alueen valtakunnallista asemaa. Ratkaisut tukevat lisäksi valtakunnallisen huoltovarmuuden vahvistamista ja turvaamista.

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmassa seudullisesti merkittävät, kehitettävät työpaikkatoimintojen alueet ja näihin liittyvät logistiikan yhteydet ovat alueita, joilla vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä seudun taloudellisen kestävyys tukemiseksi. Seudullisen yhteistyön alueina on tunnistettu mm. Sääksjärven ja Pirkkalan välinen alue etelän suunnalla. Aluetta voidaan kehittää yhtenä Etelä-Suomen logistisesti parhaista ja laajimmista jakelu- ja varastointikeskittymien kokonaisuuksista. Alueen saavutettavuutta ja kansainvälisiä yhteyksiä täydentää alueelle sijoittuva Tampere-Pirkkalan lentoasema.

Seutuhallitus hyväksyi rakennesuunnitelman 2040+ ehdotuksen kokouksessaan 25.10.2023. Myös jokainen kaupunkiseudun kunta hyväksyi rakennesuunnitelman vuoden 2023 loppuun mennessä.

Vaiheyleiskaavan alue kattaa Tampereen järjestelyratapihan sekä siihen välittömästi liittyvät alueet, joiden maankäyttö on muuttumassa. Tällä noin 300 hehtaarin laajuisella alueella tavoitteena on mahdollistaa rakentamista tuhansille uusille asukkaille ja työntekijöille. Vaiheyleiskaavan alue on osa kaupunkiseudun eteläistä kasvusuuntaa, joka kytkee laajemmin seudun ja Pirkanmaan kansalliseen aluerakenteen ja kilpailukyyn kehitykseen. Kärkiä ovat Tampereen läntiset väylähankkeet ja uusi järjestelyratapiha sekä niihin liittyvä maankäyttö, Tampere-Pirkkalan lentoaseman kehittäminen sekä uusien henkilöliikenteen asemien sijoittaminen Tampereen keskustan eteläpuolelle Lakalaivaan ja Sääksjärvelle.

Eteläinen kaupunkikehityksen uusi suunta

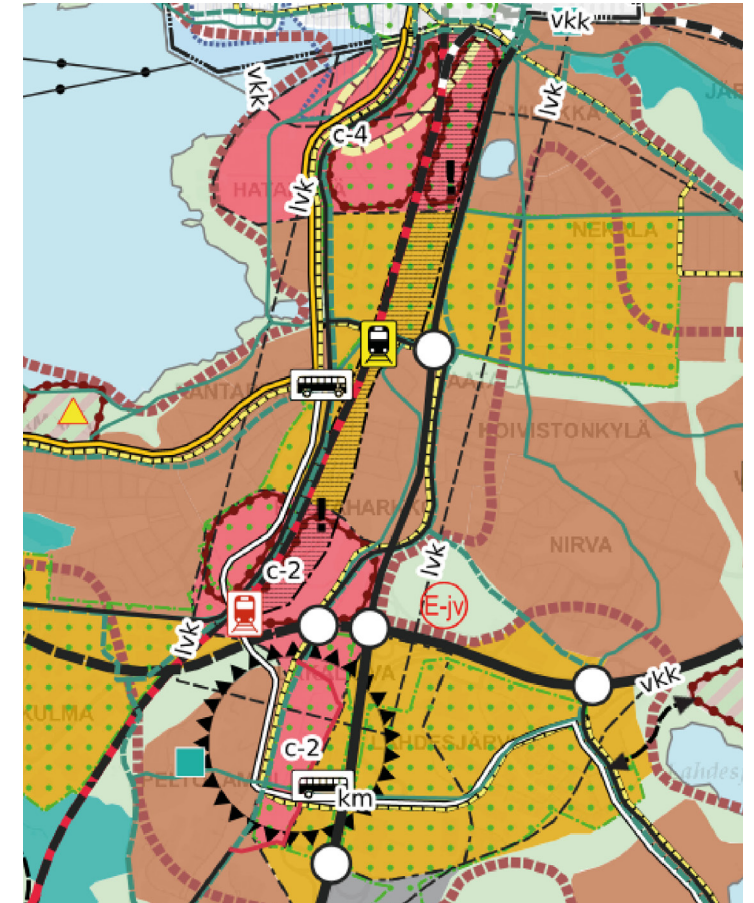
Vaiheyleiskaavan lähtökohdat

Tampereen ydinkeskustan eteläpuolisen alueen maankäytön muutos ja eheytyminen osaksi monipuolista kaupunkirakennetta on ratkaistu vuonna 2017 hyväksytyssä kantakaupungin yleiskaavassa. Ratapiha-alueelle ja sen lähialueille on osoitettu keskustatoimintojen, asumisen, palvelujen ja työpaikkatoimintojen maankäyttöä, jota on mahdollista toteuttaa ratapihan siirtyessä toisaalle. Kaavaratkaisun tueksi laaditussa visiossa arvioitiin, että uudistuville alueille olisi mahdollista sijoittaa rakentamista tuhansille asukkaille ja työpaikoille. Kaavassa on esitetty myös tavoite liikennejärjestelmän kehittämiseksi, erityisesti itä-länsisuuntaisten yhteyksien parantamiseksi.

Alueella tavoitellaan maankäytön muutosta, joka mahdollistaa sen kehittämisen keskustamaiseksi ympäristöksi sekä asumisen ja palveluiden alueeksi. Muutos tuo mukanaan vaikutuksia, jotka heijastuvat niin rakennetun ympäristön, kaupunkikuvan kuin alueen identiteetinkin tasolle. Nykyinen tilajako kortteleihin ja yleisiksi alueiksi tulee tarkastella tavoitellun maankäytön näkökulmasta uudelleen, jotta asuinrakentamista ja siihen liittyviä palveluja kuten kouluja, päiväkoteja ja puistoja sekä viherverkostoa on mahdollista sijoittaa alueelle. Alueen yksityinen maanomistus ja kiinteistöjen rajat vaikeuttavat rakennetta eheyttävää maankäytön muutosta ja tulevaisuudessa tarkempi suunnittelu ja toteu-

tus täytyykin tehdä useamman tontin kokonaisuuksissa. Myös liikenteen järjestelyjä on tarkasteltava uudelleen itä-länsisuuntaisen toiminnallisuuden parantamiseksi. Urbaanimpi rakenne edellyttää erilaista infrastruktuuria kuin alueen nykyinen maankäyttö. Käytöstä vapautuvat alueet saattavat vaatia maaperän puhdistamista ja uusille toiminnoille asetetaan tiukemmat vaatimukset melun, ilmanlaadun ja turvallisuuden suhteen. Muutos vaikuttaa myös alueen kaupunkikuvaan. Kaikki tekijät heijastuvat kiinteistöjen arvoon sekä alueen vetovoimaan ja identiteettiin.

Voimassa oleva strateginen yleiskaava kuvaa pitkän aikavälin kehityksen, mutta se ei yksin riitä ohjaamaan yksityiskohtaisia maankäytön muutoksia. Alueelle tarvitaan tarkempi vaiheyleiskaava, joka varmistaa, että muutosprosessi on hallittu, tavoitteellinen ja kestävän kehityksen mukainen. Lisäksi on huomioitava, että kaava-alueen muutos tapahtuu vaiheittain ja ulottuu pitkälle tulevaisuuteen. Vaiheyleiskaava ohjaa alueen tarkempaa asemakaavasuunnittelua. Asemakaavoja tullaan laatimaan vaiheyleiskaavaa pienemmissä useamman tontin kokonaisuuksissa, joissa konketisoidaan vaiheyleiskaavan kehittämistavoitteet. Asemakaavoitusohjelmassa (KH 3.11.2025 § 458) on ohjelmoitu jo alueen ensimmäinen muutosasemakaava Metso-Lokomon ympäristöön vuosille 2029–2030.

Ote lainvoimaisesta yleiskaavan kartasta 1 – yhdyskuntarakenne. Vuonna 2017 hyväksytty yleiskaava mahdollistaa ratapiha-alueen ja sen ympäristön monipuolisen kaupunkikehittämisen ja ydinkeskustan toimintojen laajentamisen. Alueen maankäytön muutos on mahdollinen sen jälkeen, kun suur-onnettomuusriskin aiheuttavat toiminnot poistuvat alueelta.

Eteläinen kaupunkikehityksen uusi suunta

Vaiheyleiskaavan aikataulu ja yhteistyö

Yleiskaavoitusyksikkö valmistelee kaavas suunnitelman ja siihen liittyvät selvitykset. Kaavan valmistelun ajaksi perustetaan osallisyryhmä, johon kutsutaan edustajat kiinteistöjen ja tonttien omistajista, yrityksistä, lähialueen asukkaista sekä viranomaisista ja eri sidosryhmistä. Lisäksi perustetaan organisaation sisäinen ohjausryhmä varmistamaan, että kaavaprosessi etenee tavoitteiden mukaisesti ja tukee kaupungin strategiaa linjauksia. Ohjausryhmä varmistaa työn riittävät resurssit sekä hyväksyy kaava-asiakirjat ennen toimitelinkäsittelyä.

Kaavatyön tueksi tarvitaan viitesuunnitelmia havainnollistamaan maankäytön ja liikennejärjestelmän muutosta. Viitesuunnitelmissa esitetään esimerkiksi rakennusten sijoittelua ja korkeuksia, alueen liikennejärjestelyjä sekä viheralueiden ja virkistysyhteyksien hahmotelmia. Suunnitelmat tukevat kaupunkirakenteen toiminnallisuuden ja kaupunkikuvallisten vaikutusten arviointia. Suunnitteluun ja muutoksen vaikutusten arviointiin osallistutaan laajasti kaikilta palvelualueilta. Seuraavalla sivulla on kuvattu kootusti eteläisen kaupunkikehittämisen tavoitteita ja yhteistyön tasoja.

Eteläistä kasvusuuntaa koskevan seudullisen yhteistyön tueksi perustetaan strateginen kehitysohjelma. Edunvalvontaa toteutetaan kaupunkiseudun näkökulmasta vaikuttamalla valtion ja muiden toimijoiden suuntaan sekä tekemällä tiivistä seutuyhteistyötä maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisessä. Seudun tarpeiden huomioiminen päätöksenteossa edellyttää tehokasta viestintää ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa johtamista.

Työohjelman hyväksyminen IV / 2025	Yleiskaava vireille I / 2026	Kaavaluonnos III / 2027	Kaavaehdotus II / 2028	Hyväksyminen IV / 2028
Kaupunginvaltuusto hyväksyy yleiskaavan työohjelman koko valtuustokaudelle. Selvitysten sisältömäärittely ja ohjelmointi. Osallistaminen käynnistyy, maanomistajat ja yrittäjät keskeisessä roolissa.	Kaupunginhallitus käynnistää yleiskaavatyön. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville. Selvitysten laatiminen ja luonnosvaiheen suunnittelu. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu.	Yhdyskuntalautakunta asettaa valmisteluaineiston nähtäville. Osallisten kuuleminen. Kaupunginhallitus linjaa ehdotuksen valmistelusta. Tarvittavat lisäselvitykset ja ehdotuksen laatiminen.	Yhdyskuntalautakunta asettaa laaditun kaavaehdotuksen nähtäville. Osallisten muistutukset ja viranomaisten lausunnot. Viranomaisneuvottelu. Kaupunginhallitus linjaa kaavan hyväksymisestä.	Kaupunginvaltuusto hyväksyy yleiskaavan. Alueen asemakaavoja voidaan hyväksyä valtuuston päätöksen jälkeen.

Eteläinen kaupunkikehityksen uusi suunta

Vaiheyleiskaavan sisältö ja tavoitteet

Monipuoliset toiminnot

Monipuolinen kaupunkiasuminen
Rikastavat palvelut ja elinkeinot
Resilienssiä luovat ekosysteemipalvelut

Toimivat verkostot

Saumaton kestävä liikkuminen
Sopeutuva ajoneuvoliikenne
Yhtenäinen siniviherrakenne

Viisas tilankäyttö

Sopivan tiiviit korttelialueet
Tilatehokkaat katualueet
Tasapainottavat siniviherialueet

ETELÄ - KAUPUNKIKEHITYKSEN UUSI SUUNTA

Mittakaavojen sovittaminen

Kaupunginosien Etelä
Kaupunkiseudun kasvusuunta
Valtakunnallinen solmukohta

Muutoksen vaiheistaminen

Ensivaiheen kaupunkikehitys
ydinkeskustasta etelään
Kaupunkirakenteen muutos
ennen ratapihan siirtoa
Kaupunkirakenteen muutos
ratapihan siirron jälkeen

Yhdessä tekemisen prosessi

Monialaiset asiantuntijat
Alueen toimijat ja osalliset
Edunvalvonnan näkökulma ja
hankekehityksen ymmärräys

Maankäyttöpoliittika

Tällä valtuustokaudella yleiskaavan toteuttamista viedään eteenpäin laatimalla maankäyttöpoliittikan linjaukset, jotka tekevät strategian tavoitteista käytännönläheisempiä ja selkeyttävät voimassa olevan yleiskaavan mukaisia toimenpiteitä. Strategian kestävyystavoitteet ovat maankäyttöpoliittikan keskeisintä sisältöä määrittämällä valinnat ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Maankäyttöpoliittika varmistaa osaltaan myös strategian hyvinvointi- ja vetovoimatavoitteiden sisällyttämisen maankäytön suunnitteluprosesseihin.

Ensimmäistä kertaa laadittavaa Tampereen maankäyttöpoliittikkaa on valmisteltu yleiskaavoituksen työohjelman ja yhdyskuntalautakunnan palvelusuunnitelman pohjalta ja se täydentää ja konkretisoi yleiskaavassa sekä eri ohjelmissa asetettuja tavoitteita. Maankäyttöpoliittika ohjaa, miten käytännön suunnitteluhankkeissa voidaan huomioida yleiskaavassa ja eri ohjelmissa, kuten Hiilineutraali Tampere tiekartassa, Luonnon monimuotoisuusohjelmassa, Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmassa ja Hulevesiohjelmassa, asetettuja tavoitteita.

Määritettävät periaatteet ja linjaukset varmistavat, että yleiskaavan yhdyskuntarakenteelle asettamat laatutavoitteet konkretisoituvat käytännön tasolla alueiden, kortteleiden ja tonttien maankäyttöhankkeissa. Näin yleiset tavoitteet sovitaan saumattomasti yhteen paikallisten kehittämistarpeiden ja -ratkaisujen kanssa. Tavoitteena on, että eri toimijat löytävät jatkossa helpommin yhteiset päämäärät jo suunnittelun alkuvaiheessa. Tämä selkeyttää hankkeiden suunnitteluprosessia ja sujuvoittaa myöhempää toteutusta.

Maankäyttöpoliittikan luonnos oli nähtävillä 22.10.–4.11.2025. Luonnosvaiheen sisältö oli koottu kaupunkiorganisaation valmistelijoiden haastatteluista, kyselystä, yksiköiden kommentteista ja yhteisestä työpajasta vuonna 2024–2025. Lopulliset linjaukset laaditaan siten, että niissä huomioidaan mahdollisimman kattavasti saatu palaute. Näin varmistetaan, että päätöksenteko perustuu osallistavaan ja avoimeen vuoropuheluun eri toimijoiden kanssa. Maankäyttöpoliittikan kokonaisuutta valmistellaan valtuuston päätettäväksi alkuvuodesta 2026 yhdessä maa- ja asuntopoliittikan kanssa.

Kaupunkiympäristön palvelualue / Yleiskaavoitus